

6.6.2013

1. Asia

Biopsiatarvikkeisiin liittyvä sidontaepäily

2. Osapuolet

Toimenpidepyynnön kohde:

Bard Finland Oy, Valurautantie 13, PL 141, 00701 Helsinki

Toimenpidepyynnön tekijä:

Mermaid Medical A/S, Frydensbergvej 25, DK-3660 Stenløse, Tanska

3. Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto jättää asian tutkimatta.

4. Asian vireilletulo

Mermaid Medical A/S (jatkossa Mermaid Medical) on tehnyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolle toimenpidepyynnön 11.3.2013. Toimenpidepyynnössä Mermaid Medical tuo esiin epäilyn biopsiatarvikkeisiin liittyvästä määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä. Epäily koskee Bard Finland Oy:n (jatkossa Bard Finland) menettelyä, jonka Mermaid Medical katsoo täyttävän sidonnan tunnusmerkit.

Asiaa selvitetessä virasto on ollut 23.4.2013 puhelimitse yhteydessä Mermaid Medicalin edustajaan.

5. Asiaselostus ja ratkaisun perustelut

Mermaid Medical edustaa ja markkinoi eri valmistajien terveydenhoitovälineitä Suomen lisäksi myös muissa Pohjoismaissa, Englannissa, Hollannissa Espanjassa ja Saksassa. Yrityksen kotipaikka on Tanska.

Bard Finland Oy on laboratorio- ja sairaanhoitovälineiden tukkukauppaa harjoittava yritys, joka kuuluu maailmanlaajuisesti toimivaan C. R. Bard, Inc. (jatkossa Bard) yhtiöön.

Sairaalat hankkivat hoitotyössä käytettäviä tuotteita, kuten biopsiatarvikkeita, julkisina hankintoina. Sairaalat kilpailuttavat tuotteiden myyjä ja biopsiatarvikkeiden osalta tarjouspyyntöihin sisältyy usein pyyntö Bard Magnum monikäyttöbiopsiainstrumenttiin sopivista biopsianeuloista. Kyseisiä neuloja käytetään Suomessa noin 15 000 kpl vuodessa ja yksi neula on hinnaltaan noin 7,5 - 10 €. Bard Magnum monikäyttöbiopsiainstrumenttiin yhteensopi-

6.6.2013

via biopsianeuloja valmistaa 4-6 eri toimittajaa, mukaan lukien Mermaid Medical ja Bard.

Mermaid Medical kuvaa toimenpidepyynnössä Bard Finland:in menettelytapaa, jonka yritys katsoo olevan määräävän markkina-aseman väärinkäytöksiellön vastaista sidontaa.

Toimenpidepyynnön tekijä esittää, että Bard Magnum monikäyttöbiopsiainstrumentti on määräävässä markkina-asemassa monikäyttöbiopsiainstrumenttien markkinoilla ja että kyseisen laitteen käyttö sairaaloissa on laaja-alaista. Jossain määrin sairaalat käyttävät myös kertakäyttöisiä biopsiainstrumenttejä.

Mermaid Medical:in toimittamien asiakirjojen mukaan Bard Finland on asettanut IS-Hankinnan syksyllä 2012 toteuttamaan tarjouskilpailuun liittyvässä tarjousvastauksessa ehdon, jonka mukaan Bard Magnum biopsialaitteen kanssa tulisi käyttää Magnum-biopsianeuloja tai muutoin laitteen lakisääteinen tuotevastuu ei ole voimassa. Biopsianeulojen kilpailutuksen voitti Bard Finland perustuen mainittuun ehtoon. Toimenpidepyynnön tekijän mukaan Bard on soveltanut ehtoa myös aiemmissa tarjouskilpailuissa.

Toimenpidepyynnön tekijän mukaan Bard Finland:in menettely asettaa muut Bard Magnum monikäyttöbiopsiainstrumentin kanssa yhteensopivia biopsianeuloja valmistavat yritykset eriarvoiseen asemaan ja pitää menettelyä kiellettyinä sidontana.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston asiassa soveltama tutkimatta jättämistä koskeva säännös:

Kilpailulain 32 §:ssä on säännös asioiden tutkimatta jättämisestä Kilpailu- ja kuluttajavirastossa. Pykälän 1 momentin mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto asettaa tehtävänsä tärkeysjärjestykseen. Säännöstä koskevien perustelujen (HE 88/2010) mukaan Kilpailuviraston (nykyisin Kilpailu- ja kuluttajavirasto) on suunnattava voimavaransa niin, että se puuttuu ensisijaisesti kilpailun toimivuuden, kansantalouden ja yleisen edun kannalta merkittäviin kilpailunrajoituksiin sekä kaikkein vakavimpiin kilpailunrajoituksiin. Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirasto jättää asian tutkimatta, jos ei voida pitää todennäköisenä, että kyseessä on lain 5 tai 7 §:n tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklassa tarkoitettu kilpailunrajoitus. Säännöstä koskevien perustelujen mukaan (HE 88/2010) asia jätetään tutkimatta 2 momentin 1 kohdan perusteella, jos voidaan kohtuudella olettaa, että menettely ei kuulu kilpailulain tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kilpailusääntöjen soveltamisalaan.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on tehnyt tutkimatta jättämistä koskevan päätöksensä asiassa seuraavin perustein:

6.6.2013

Ottaen huomioon epäillyn rajoituksen vähäisen taloudellisen kokonaismerkityksen, ei toimenpidepyynnössä kuvattua menettelyä voida pitää sellaisena merkittävänä rajoituksena, jonka selvittämiseen Kilpailu- ja kuluttajaviraston tulisi suunnata voimavarojaan. Lisäksi kyseessä voi olla määräävän markkina-aseman väärinkäyttökiellon vastainen sidontamenettely vain, jos menettelystä epäilty elinkeinonharjoittaja on määräävässä markkina-asemassa. Asiassa ei ole saatettu todennäköiseksi sitä, että Bard Finland olisi määräävässä markkina-asemassa.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto toteaa kokonaisarvionaan, että Mermaid Medical:in toimenpidepyynnön perusteella ei voida pitää todennäköisenä, että kyseessä on kilpailulain 5 tai 7 §:n tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 tai 102 artiklassa tarkoitettu kilpailunrajoitus ja näin ollen Kilpailu- ja kuluttajavirasto jättää asian tutkimatta.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätös tutkimatta jättämisestä ei sisällä arviota epäillyn kilpailunrajoituksen lainmukaisuudesta. Mikäli virasto saa uutta tietoa, jonka perusteella on syytä epäillä asiassa käsitellyn toiminnan olevan kilpailulain vastaista, Kilpailu- ja kuluttajavirasto voi ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

6. Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 32 §.

7. Muutoksen haku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n perusteella siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

8. Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antavat erikoistutkija Ville Terävä, puh. 029 505 3617, sähköposti: etunimi.sukunimi@kkv.fi ja johtaja Kirsi Leivo, puh. 029 505 3351.